

več kakor dva tedna, ali pa v denarno kazen, ki ne presega 150 kron, če prej še niso bili kaznovani in če se niso prestali kazni. Nadalje se odpušča, če je kdo obsojen v zapor in pa v denarno kazen, če ne presegata kazni dveh tednov. Opustam vsem, ki so bili obsojeni pred razglasitvijo pomilostjenja v zapor ali denarno kazen treh mesecev, če niso še bili prej kaznovani, posledice obsodbe, da ne smejo izpolnjevati gotovih pravic, mest in pooblastil, kakor tudi izgubo aktivne in pasivne volilne pravice v javne zastoje. Nadalje se odpušča ostanek kazni 752 jetnikom, ki se izpuste iz zapora 18. avgusta. Sedanje pomilostjenje prekaša glede na obseg ono ob vladarjevi petdesetletnici.

— Na Ogrskem so sestavili volilno reformo, ki ima prozoren namen, vse nemažarske narodnosti oropati pravičnega zastopstva. Weckerle je vladarju ponudil svojo ostavko, ako ne potrdi reforme. — Mažarski orožniki so napadli hrvaške romarje in jim strgali cerkvene zastave in valjali po blatu. Zastava so imele hrvaške kokarde.

Mala politična naznanila.

Dne 13. avgusta: V Isl. dospe tudi nemški prestolonaslednik, da čestita cesarju Francu Jožetu k 60 letnici. — V Besanconu na Francoskem je prišlo med štrajkujočimi delavci in oboroženo močjo do spopada. Vojaštvo je moralo streljati. — V Tabrisu v Perziji so šahovi pristaši streljali na ameriški konzulat in razstrelili zastavo Združenih držav.

Dne 14. avgusta: Vodja avstrijskih nemških krščanskih socialcev in nižjeavstrijski deželni odbornik prelat dr. Scheicher pri prihodnjih volitvah v nižjeavstrijski deželni zbor ne bo več kandidiral. — V Turčiji so se pričele delavske stavke.

Dne 15. avgusta: Srbska skupščina je sprejela v prvem branju zakonski načrt o trgovinski pogodbi z Avstro-Ogrsko. — Iz Carigrada je bilo predvčerajšnjim zopet nad 30 oseb pregnanih. Med pregnanci so večinoma sorodniki prejšnjih mogočnejšev. — V Konghanu pri Wuhonu na Kitajskem so se uprli kitajski vojak, ker je poveljnik dal zapreti nekega njihovega tovariša. Uporni vojak so umorili poveljnika in več častnikov ter so pričeli pleniti.

Dne 16. avgusta: Slovence poroča, da se veseljski zarotniki izkušali tudi Slovence pridobiti za svojo akcijo. Dozdaj se še ne ve, ali je ta poskus imel kakšen uspeh. — Šahov stric je bil na svojem potovanju napaden. Princ in njegovi sinovi so pobegnili v gore, od spremljevalcev je več oseb ranjenih. — Za turškega poslanika v Parizu je imenovan bivši guverner na Libanonu, katoličan Naum paša.

Dne 17. avgusta: Grof Stürgk je bil imenovan za predsednika avstrijskega „Lloyda“. — V Pragi se je vršil shod veletržcev umetnih gnojil, krme in semen. Zahtevali so trajno komisijo za prodajo in dobavo kmetijskih potrebščin. — Bolgarski knez je pozval zadnji čas večkrat vse divizijske poveljnike bolgarske armade v Sofijo, kjer so se posvetovali o važnih vojaških zadevah. — Z otoka Haiti javljajo, da je odkrila vlada novo zaroto proti državi. Aretiranih je bilo nad 200 oseb.

Dne 18. avgusta: Na Dunaju in po celi državi se je danes cesarjev rojstni dan izredno slovesno obhajal. — Jutri se vrši skupni ministrski svet, ki ga bo vodil zunanji minister Aehrenthal. Pečal se bo z vojnim proračunom. — Angleška namjame posojilo 100 milijonov funtov sterlingov, da pomnoži mornarico.

Knjižnica S. K. S. Z. se nahaja v Koroški cesti št. 5 I. nadstropje. Odprta je med tednom do 7. ure zvečer, v nedeljah in praznikih od 10.—11. ure dopoldne.

Razne novice.

* Iz pošte. Poštna oficijantinja Marija Vadnal v Brezicah je dobila mesto pošne odpraviteljice pri poštnem uradu v Dobovi. — Poštni oficijant Ludovik Florenini v Mariboru je imenovan za poštarja v Sp. Dravogradu.

* Iz pošte. Poštna upraviteljica gđe. Vaupotič v Palfau je dobila mesto pošne odpraviteljice v Vuhredu.

* Iz učiteljske službe. V celjskem političnem okraju so razpisana sledeča učiteljska mesta: Na 2. razredni ljudski šoli v Pernovu mesto nadučitelja in učiteljice; na trirazredni ljudski šoli v Frankolovem mestu učitelja; na trirazredni ljudski šoli pri Sv. Petru mesto učitelja oz. učiteljice; na trirazredni ljudski šoli v Jurkloštru mesto učitelja oz. učiteljice; na enorazredni ljudski šoli pri Sv. Miklavžu nad Laškim mesto šolskega vodje. Prošnje do 15. septembra.

* V pokoj stopi g. Gabrijel Majcen, profesor na učiteljski v Mariboru.

* Duhovske izpremembe. P. Juvenal Pihler je prestavljen kot pridigar k Sv. Trojici v Slov. gor.; p. Kasijan Zemljak ostane v Mariboru; preč. g. Janez Bohanec je imenovan dekanom v Šmarju pri Jelšah; č. g. Franc Dobršek, misijonar, je sprejet v lavantinsko škofijo. Č. g. o. Engelbert Polak, minorit je prestavljen iz Dunaja v Gradec.

* V štajerski škofiji kapucinski provinciji so sledeče prestave: Celje: P. Hieronim, kot gvardijan v Schwanberg. P. Ladislav vikarij v Celju, P. Ludvik v Krško. Lipnica: P. Kerubin rektor stud., P. Rudolf v Celje kot katehet. Gorica: P. Vilibald kot gvardijan v Škofjo Loko. P. Bonaventura v Škofjo Loko. Krško: P. Ambroz v Škofjo Loko. P. Janez v Lipnico. Celovec: P. Joakim v Gorico. Škofja Loka: P. Metod kot gvardijan v Krško. P. Hugolin v Celje.

* V kn. šk. dijaško semenišče so bili letos na novo sprejeti: Feliks Ilešič od Sv. Andraža v Slov. gor., Jakob Amon iz Virštajna, Alojz Kramberger od Sv. Lenarta v Slov. gor., Franc Krpač iz Smartna pri Slov. Gradcu, Janez Kovačec od Sv. Petra in P. pri Ptuj, Jančz Predikaka iz Sv. Vida pri Ptuj, Alojz Ciglar od Sv. Marka, Alojz Gračner od Sv. Vida pri Planini, Fr. Fricelj iz Nazarja, Alojz Farkaš od Sv. Križa pri Ljutomeru, Dominik Cebin iz Trbovelj, Franc Kaiser iz Kamnice, Anton Časl od Sv. Frančiška Ks., Ciril Ličar iz Trbovelj, Anton Tomažič iz Ljutomer, Alojz Vrhnjak iz Pameč, Jakob Sturm iz Slov. Bistrice, Franc Urleb od Sv. Jurija na juž. žel., Jožef Klobasa od Sv. Jurija na Ščavnici.

* Važna ponudba. C. kr. kmetijska družba v Gradcu želi najpogostje do 31. avgusta izvedeti, kakšno slovenskih izvodov „Kmetijskega knjigovodstva“ bi se razpečalo, da bi vedela, je-li naj da dotično knjige za Slovence prirediti ali ne. Ker je knjigovodstvo tolikanj važno in ker bi bilo pozneje gotovo težko izposlovati slovensko izdajo, naj se hitro zglaši pri centralnem odboru kmetijske družbe kolikor mogoče veliko število naročnikov. Ne samo podružnični udje, ampak tudi drugi naročniki naj pišejo,

da se naročniki. Knjigovodstvo ima tri knjige in bode stalo s poštno vred 2 K 40 vin., ker je izdaja subvencionirana. Naj se torej brzo zglaši obilno naročnikov.

* Obrambno društvo za duhovnike Lavantinske škofije ima v ponedeljek, to je 24. avgusta 1908 ob pol 3. uri popoldne v obednici bogoslovnice svoj občni zbor. Vabijo se vsi duhovniki.

* Vle. g. P. Emeran Slander je imenovan častnim občanom nemške občine v Apačah za mnoge zasluge v dušeskrbi apaške župnije. Priljubljeni gospod je tretji, katerega je zadela ta čast v Apačah. Pred njim sta le dva grofa, med temi grof Štirk. Iz srca častitamo!

* Opozorjamo na inserat g. Eneja Madritz v Mariboru, v katerem se priporoča za napravo kmetijskih strojev.

* Občinam. Nekatero občino so Slov. kmečki zvezi v Maribor naznanile, koliko sena bo še v njih okrožju letos trebalo. Naznanjamo, da je pisarna S. K. Z. vse te želje sporočila takoj deželni zvezi štajerskih zadrug. Ako bodo prihajala še nadeja kakaka naznanila, se bodo tudi ista nadalje naznanila v Gradcu.

* IV. redni občni zbor „Slov. dij. zveze“ se vrši dne 21. avgusta ob 4. uri popoldne v Gorici, v dvorani hotela „Central“. Spored: 1. Branje zapisnika III. rednega občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitev novega odbora. 5. Narodnostne razmere med goriškimi Slovenci. (Poroča tov. stud. iur. Lavoslav Kemperle.) 6. Izprememba pravil. 7. Slučajnosti. Odbor pozivlja tem potom vse tt. člane, da se gotovo udeležijo občnega zbora. Pa tudi druge prijatelje društva, posebno gg. podporne člane, vabimo, naj prihitijo na „Zvezino“ zborovanje, da čujejo poročilo o delovanju društva v minulem letu.

* Zgubila je neka oseba dne 5. t. m. na sejm ali v bližini sejma na Ptuj 10 K. Ako jih je našla poštna oseba, naj jih pošlje pod naslovom: „A. D. pošta restante v Račah, Štajersko.“ (Tri krone si pa lahko ohrani.)

* Digoše. V nedeljo, dne 9. t. m. zvečer so neznani zločinci grozno razmesarili fanta Stefana Heler. V bolnišnici pravijo, da bo težko okreval. Ponočnjake pridno zasleduje orožništvo.

* Mizarji in kiparji, pozor! Mladi mizarji in kiparji dobijo dobro službo pri kiparskem podjetniku Brugger Gregor, Budapest VI. Lőportar-u 5. Piše se lahko slovenski.

* Na Brezjah pri Mariji Pomagaj se bo vršila slovesna obletnica kronanja Matere božje, na angelsko nedeljo, dne 30. avgusta. Pontifikalno sveto mašo in govor bodo imeli prevzvišeni knez in nadškof goriški, dr. Francišek Sedej.

* Slovenski liberalci so ob volitvah navadno zelo verni. Celo drugače pa, ako so volitve proč. Liberalni slovenski list Soča je dne 8. avgusta popolnoma odkrito pisal: „Gotovo je, da prej ali slej odklenka sedanjemu katolicizmu ter da zmaga modernizem.“ Tak duh se širi po vseh liberalnih družtvih in listih!

* Ploj-Jurtelov list Novi Slovenski Štajero je proti vsem napadom med Slovenci, vendar čitamo v zadnji številki: „Zvezo lav. dušnih pastirjev, duhovniško društvo v lavantinski škofiji, je škof dr. Napotnik razpustil. Ali se bojite, da bi se nžji duhovniki organizirali in bi bili dobra opora sebi in narodu?“ Ta napad na slovenskega škofa je zelo značilen za list naših miroljubov Ploja in Jurtela, ob enem pa neresničen in zelo nizkoten, ker namiguje, kakor da bi se bilo treba v obrambo naroda

Dobila je deča, kajti izurjena je bila dovolj. Pogosto je delala pozno v noč s solzami v očeh.

Deček je rastel — brez očeta. Kje je bil oče? Še vedno ni bilo poročila o njem. Mogoče je bil pokopan v deročih valovih, pokriva ga zdaj ledena odeja zimska; mogoče je storila krogla konec njegovega nesrečnemu življenju.

In duša? Ivana se je zgrozila.

Ljubila ga je še vedno iz vse duše, iz vsega srca. Skoraj je bilo, kakor bi ga še veliko bolj ljubila, odkar ga je zgubila.

„O, ko bi le prišel, vse bi bilo zopet dobro.“

A on ni prišel več. Kolikokrat je jokala Ivana!

Ivana je začela moliti. V molitvi ji je postalo srce lažje, v molitvi je začela zopet upati. Nebo je postajalo nad njo zopet vedro. In k tem nebesom je gledala in Gospodu je zaupala.

V žalosti se je močno postarala.

Otrok je vprašal večkrat: „Mati, kje so moj oče?“

In ona je zaplakala.

„Srček, ta je pač umrl.“

In jokal je tudi deček.

II.

Dvajset let je minilo.

Mirko je 24 let star. Studiral je na vseučilišču. „Mati, jaz hočem postati zdravnik“, je rekel. Mati mu ni mogla prošnje odbiti. S kolikim trdom je spravljala denar, da je skonečal srednje šole. In stroški so se podvojili — pomnožili, ko je šel na vseučilišče. Toda ena misel je je vzdrževala in jo krepila: „Mirko mi bode enkrat bogato povrnil s

hvaležnostjo vsako žrtvo. Kar sem jaz izgubila, najdem zopet pri njem.“

Tako je upala. Pa, žalibog, prazen je bil up; Mirko je pozabil dobre matere.

Mati je molila in prenašala bolesto, ako ravno ji je srce krvavelo. Ze davno so se pokazale bele niti, na obrazu pa je počival mir. Stori la je materino dolžnost. Ako otroče hvaležnost ni bilo, tega ni bila ona kriva.

Imela je le še eno sobico. Tamkaj je delala noč in dan, da si prisluži kruh. Le najpotrebnejše si je pridržala zase, vse drugo je poslala Mirku.

„On me bo zopet ljubil, saj ima dobro srce“, ponavljala je v enomer.

Molila je še bolj iskreno zanj. Saj je vedela, da ga obdajajo tolike nevarnosti.

Pisala mu je, dolgo ni bilo odgovora. Noč in dan so ji misli uhajale k njemu, molila je zanj in jokala.

Kako je takšen postal! Odkar je zašel v roke slabih tovarišev, ki so mu vero iztrgali iz duše, minila je tudi ljubezen do matere. Postala mu je nadležna opominjevalka, hotel je biti prost.

Nekega dne piše materi:

„... Dobil sem tvoja pisma. Ti mi predbaciš, ti me kregaš. Mati, saj te ljubim, pa prost hočem biti.“

Tako milo, tako prijazno je pisala in on je to imenoval očitanje. Govori o ljubezni in vendar ji vseka z vsako besedo novo rano.

Zopet mu piše, dobra mati:

„... Otrok, zašel si na kriva pota. Vrni se, molj zopet, postani zopet veren, kakor si bil dozdaj.“

In pokvarjeni sin odgovori:

„... Jaz naj bodem priden? Sem li kakšno hudodelstvo storil? Tukaj je pač popolnoma drug zrak, nova pota, se odprejo, ko sliši človek profesorje. Jaz naj zopet molim, naj zopet postanem veren? Mati, kdor je enkrat začel dvomiti, je li vse tako, kakor se je kot deček učil, temu se ne ljubi moliti.“

Mati še ne odneha in zopet piše:

„... Dete, moje ljubo, edino dete, s solzami v očeh berem tvoje pismo. Si ti med zveri prišel, da si takšen postal? Mirko, jaz pridem sama k tebi, kakor hitro bom imela potrebne denarje. Saj vem, ko pridem sama, bo zopet vse dobro. Napravila sem ti tudi nekaj srajc in te ti prinesem seboj; po zimi boš mrzlo.“

Mirko je odgovoril:

„Mati, vse je zastoj, če prideš; jaz sem in ostanem brezveren kakor sem.“

Do pozne noči ni mogla zapreti oči. Vedno je videla otroka pred seboj: „Ostanem kakor sem.“

In mati se napoti za izgubljenim sinom. Dolgo je iskala, predno je našla cesto, kjer je sin stanoval; zdaj je bila na mestu. Težka je, bila pot k izgubljenemu detetu.

Mirko ni bil sam doma, ko pride mati. Dva dijaka sta bila v njegovi sobi.

Ko je mati, priprosto oblečena, vstopila, je zarudel. Ni našel besede, s katero bi mater pozdravil ob prihodu. Dijaka sta ostala.

(Dolge prihodnje.)

proti škofu. organizirati. Naš škof pri Ploju pač ne bo, v narodno šolo hodil, to si lahko novošajerčijanski uredniki enkrat za vselej za uho zapisejo. Neresnica je tudi, da bi škof Zvezo razpustil, ampak ona se je sama prostovoljno razdružila.

* Sokoli in ljudstvo. Celjska Domovina št. 91 na str. 2 poroča, da v nekem sokolskem društvu na Spod. Stajerskem niso hoteli sprejeti, nekoga moža za člana z edinim razlogom, ker je — hlapec. Nekateri „gospodje“ so se sramovali, ž njim vred biti člani dotičnega sokolskega društva. Ta dogodek je lepo priporočilo za Sokola, in za „ljudsko“ liberalno stranko!

* Skupno delo. Liberalci so v svojih glasilih odklonili skupno delo vseh slovenskih političnih strank pri družbi sv. Cirila in Metoda. Vsled tega nam ne preostane nič drugega, nego da sami pričemo obrambno delo za naše narodno nevarne kraje. Skrb za to prevzame na Stajerskem S. K. S. Z. v Mariboru. Rodoljubje, podpirajte socialno Zvezo pri tem početju!

* Liberalna nesramnost. „Narodni List“ in „Domovina“ se s srčnostjo bikoborca Tiberiosa, ki jima je v Celju najbrž tako imponiral, da sta si ga vzela za zgled, zaganjata v bernjo in nesramno napadeta našo duhovščino. Stvar je sama na sebi malenkostna, in le pomanjkanje pametnih misli, na katerem liberalci vedno trpijo, in obenem njihova skrajna nepoštenost in hudobnost nam razložijo zagonek, kako se sploh morejo ti ljudje v potu svojega obraza truditi, da bi iz mušice napravili slona. Kar se bernje dostaje, je ponekod pisana, in tako del duhovniške plače, podrugod pa je prostovoljna in bi pretežni del ljudstva zameril, če duhovnik ne bi poslal po zbirki. Take prostovoljne darove naše poštene slovensko ljudstvo lahko in rado utrpi, nepoštenim nasprotnikom pa se je tako najbolje izogniti. Če stajerski slovenski liberalni listi naše duhovnike zmerjajo z malharji, nas ta liberalna nesramnost niti najmanj ne razburja. Saj ni več pričakovati iz liberalnih ust kakšne poštene in dostojne besede. Toda pozabiti ne smejo gospodje, ki pišejo v te liste, da so v svoji mladosti tudi sami prav obilno jedli iz te malhe, in če te malhe ne bi bilo, bi bili najbrž ostali tam, kamor prav za prav sodijo, pasli bi namreč še vedno svinje. Opozarjamo pa še tudi te gospodje, kakor tudi tiste velike gospode, ki stoje za tema listoma, ter ju vzdržujejo in branijo s svojim vplivom, na neko drugo malho, na tisto od priproste ljudstva tolikanj proklinjano in nikdar dovolj prokleto malho, v katero venomer drči denar iz zultevih rok naših kmetov, na tisto malho, ki nima dna in ni nikdar dovolj polna ter zahteva plačo za vsak ljudomil (?) nasvet, za vsako besedico in vrstico, na malho liberalnega advokata. Liberalni listi so v svoji neumni strasti zanesli boj tudi na to polje. Mi jim ne bomo sledili, toda branili se bomo vsikdar. In tudi v tem odbojnem stanju je naše geslo: zob za zob!

* Zblaznili „Tovariš.“ Glasilo liberalnih učiteljev „Učiteljski Tovariš“ od 7. t. m. je od prve do zadnje strani poln samih psov, ki so pa take vrste, da morajo tiste, katerim so namenjene, spraviti le v dobro voljo. V treh dolgoklobasastih člankih so nabrali razkačeni zelenci sledeče rožice: „Ljudje v uredništvu Slovenca dozorevajo za blaznico na Studencu — Znani ekslemenatar laja kakor klerikalno ščene iz varnega plota — Ljudstvu nosijo lurske vode — Vseznalec, fant vseh fantov, Fr. Terseglav, bodoči kandidat dr. Krekovi služb, je kot napredorasel petelinček hripavo zakukurikal — Mandelj je širokoustnež — Dr. Lampe prostaski hujšakač in imunni celibatar — Vsi trije hrepnijo po gorki človeški krvi — Cigani — seksualni filozofi — režejo učiteljem jermena iz žive kože — obrekljivi fantalini — Ljudje brez otrok in oni, ki je všel iz lemenata — Če ne bo miru, bo prišlo do boja na pesti — lumparija teh inkvizitorjev — Nima jo zakonskih otrok — Dr. Krekov pons asinorum ni nič proti Lampetovi in Terseglavovi gonji — Poslanec Mandelj se je posluževal laži in ščeval — Božji namestniki so danimno od same pohotnosti in alkohola vsi omotičeni, da ni nobena poštna ženska varna pred njimi — Z lastnim blagom ometa jo poštna ljudi — S palico bomo naučili dostojnosti — Klerikalne obrekovalce in tatove časti bo treba prepričati s palicami ali pa s kamenjem, da se učiteljstvo ne da tlačiti v blato — Dr. Evgen Krek je bil svoj čas ateist, to je, ni prijožnaval Boga — itd., itd. Tako pišejo liberalni učitelji, ki so tako občutljivi, če se o njih zapiše le besedica. Kaj bo porekla mladina, ko bo brala, kako pišejo njeni vzgojevalci? Zato je že s pedagoškega stališča nujno potrebno, svariti mladino pred tolikim pohujšanjem in jo obvarovati posledic take vzgoje. Liberalni učitelji nam bodo še hvaležni, da smo v naših izobraževalnih društvih prevzeli skrb za duševni napredek mladine, njim pa s tem dali priložnost, da se svojim zmožnostim primerno udeležujejo na gor navedeni način v Tovarišu.

* Tržne vesti. Dne 13. avgusta 1908. Promet v zrnju je vedno majhen, ker se niti konsum niti prekupec ne upa na trg. Mlini pokrivajo le prvo potrebo, ker daljših in večjih dobav nimajo. Cene so z ozirom na soboto skoraj neizpremenjene. Ponnabe so sicer obilnejše, vendar lastniki ne silijo z blagom. Večje zanimanje uživa ječmen, akoravno je promet še jako neznan, ker se sedaj fino blago še ne pnuja. V Budinpešti stane pšenica: 11:20 do 11:35, 11:27

do 11:44, 11:35 do 11:53, 11:36 do 11:58, rž 9:25 do 9:45, turšico 7:10 do 7:40, oves 8:10 do 8:45, ječmen 7:80 do 7:90. Moka. Položaj kupčije z moko je postal slabši, ker je zanimanje za kup na dobavo zginilo. Le za takoj se tu pa tam povprašuje. Cene neizpremenjene. Boljša je kupčija z otrobi. V Budinpešti stane povprečno: pšenična moka št. 0 K 17:70, št. 1 K 17:50, št. 2 K 17:20, št. 3 K 17:—, št. 4 K 16:80 št. 5 K 16:50, št. 6 K 16:20, št. 7 K 15:20, ržena moka št. 0 K 15:10, št. 0/1 K 14:70, št. 1 K 14:30, otrobi fini in debeli K 5:70, rženi K 5:80, do 6/—, fini otrobi za september, december K 5:80, debeli 5:75 do 5:85, klajna moka K 7:70 do 7:90. Sladkor. Sirovi sladkor je zopet napravil korak navzdol.

Mariborski okraj.

m Za Leitersberg-Krčevino se je v soboto, dne 15. avgusta ustanovilo izobraževalno društvo, katerega namen bo, širiti narodno probujo v tem kraju. Na ustanovnem shodu, ki je bil vsled slabega vremena malo obiskan, je govoril kaj lepo g. Žebot z njemu prirojeno zgovornostjo. V kratkem je navzočim razložil pomen in namen društva, ter vabil vse brez izjeme, da se oklenejo novega društva. Za njim je govoril g. dr. Kovačič v imenu S. K. S. Z. in g. kaplan Kranjc. Imena odbornikov, ki so se na to izvolili, nam pričajo, da bo društvo tudi krepko delovalo. Le junško naprej!

m V nedeljo v Fram! Fram plava v veselju. V soboto pridejo k nam prevzvišeni knezoški. Ob treh popoldne spremljamo v veličastni procesiji z naš-tramskega kolodvora nove zvonove. Vse bo šlo, kakdo noče ostati doma. Godba, strelba, požarna brambila, Marijini družbi, vse bo poveljevalo slovesnost. Ob 6. uri pričakujemo prevzvišenega nadpastirja. Vse se giblje, pripravlja na sijajen sprejem. Na trgu bodo blagoslovili zastavo mladeniške Marijine družbe, delo č. šolskih sester v Mariboru, potem jih spremimo v cerkev. Drugi dan se vrši posvečevanje zvonov, blagoslavljanje novega pokopališča in velikega kipa sv. Družine, krasno delo slovenskega kiparja L. Perko. Zvonovi, pokopališče, kip sv. Družine, mladeniška zastava je stalo velikanske žrtve. In ti dobro, verno slovensko ljudstvo, ti vse to veselo žrtvuješ, zato pa se sedaj tako raduješ. Tedaj v nedeljo v Fram!

m Romarjem na Gorco pri Sv. Petru niže Maribora se naznanja, da bo letos v tej cerkvi dne 6., 7. in 8. septembra posebna jubilejna romarska slovesnost in tako prelepa prilika za jubilejne procesije iz bližnjih župnij. Naznanjeni sta od Sv. Barbare in Sv. Martina. Pa tudi daljni romarji se lahko udeležijo teh odpustkov. Preč. kn.-šk. ordinarij je namreč milostno dovolil, da zadobijo takrat jubilejne odpustke vsi, ki pridejo posebej ali pa v procesiji, četudi le pod vodstvom svojih navadnih voditeljev — lajkov do župnijske cerkve Sv. Petra, od koder pa jih spremlja domač šentpeterski duhovnik do romarske cerkve. Na to olajšavo opozarjamo č. dušne pastirje in prosimo, da jo oznanijo svojim vernikom. Veliko jih tako še lahko deležnih postane jubilejnih dobrot in milosti. Prihod procesije naj se po možnosti naznani. Sprejemale se bodo vse tri dni. Za pridige, sv. maše in izpovednike je oskrbljeno.

m St. Lovrene nati Mariborom, ta krasni trg v planinskem raju, vabi k veliki ljudski veselici, katero priredi slovensko kmečko bralno društvo, dne 30. avgusta t. l. ob 5. uri popoldne na vrtu pri g. Skačetu v proslavo šestdesetletnega vladanja Nj. Veličanstva, našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Vspored: 1. Prolog: „Naš presvitli jubilar!“ deklamuje g. Julka Slaus. 2. Slavnostni govor: Govori g. dr. Karol Verstovšek. 3. Koncert s petjem in godbo. Pri koncertu svira slavna godba iz Lembaha. Za dobro vsestransko postrežbo je pri-skrbljeno. Ob slabem vremenu se vrši veselica pod streho v Skoččevih prostorih. Vstopnina 60 vinarjev. K obilni udeležbi vabi odbor!

m Gorica pri Račah. Neka štajerčijanska oseba si prisvaja celo povijništvo nad cerkvijo. Misli, da imajo štajerčijanci cirkovske fare tako moč, da lahko izganjajo duhovnike kedar in kako se jim zljubi. Pozor torej pred štajerčijanci cirkovske fare, kajti oni imajo posebne postave in posebne pravice, ker so ravno štajerčijanci na slovenski fari? Ime osebe, ki je tako čudnega mišljenja, še za sedaj zamolčimo. — Iz neke bolj revne hiše se je pritožilo, da neke baburke čuone, neresnične reči kvantajo in kvasijo po vasi o tej pošteni hiši. Tem prerokovalam bodi rečeno, da se bodo kje druge pomenkovale, ako si še kdaj omislijo take povesne evangelije. — Dne 10. t. m. popoldne je umrla Mar. Pavko. Že skoraj tri leta nismo imeli mrliča v Zgornji Gorici, a sedaj pa kar tekem enega meseca tri.

m Gor. Sv. Kungota. Kakor drugod, tako je tudi pri nas napravila suša in potem toča obilno škodo. Ovsa je polovico manje kakor druga leja, zato bodo kmetje ob bregovih težko izhajali s krmo za živino, ker ob hribih tudi sena niso mnogo imeli, otave sploh ne bo treba na kvaterno nedeljo kositi. Toča je največ škodo naredila po gaju. Posestniku Juriju Hejncu je veter podrl skoraj vsa velika sadna drevesa. — Dne 7. avgusta smo imeli občinske volitve. Pri nas imamo dve stranki: spodnjo in zgornjo. Zmagala je v 3. in 2. razredu zgornja stranka, v 1. spodnja stranka. Izvoljeni so v tretjem razredu: Henrik Walher z 48 glasovi, Jožef

Merdonik 40, Matija Hlade 34, Andrej Rojko 34. Namestnikom Jožef Dobaj 43, Janaz Likar 30 glasovi. V 2. razredu Feliks Skribl 17, Jožef Maier 15, Franc Pahernik 15, Franc Bauman 10 glasovi. Namestnikom Janez Flakus 15, Lederer 9 glasovi. V 1. razredu baron Eger 5, Kluk 5, Gamzer 5, Stelcer 5 glasovi. Namestnikom Sebeder Lorenc 4, Matija Wrus 4 glasovi. V nedeljo 23. avgusta je pri Majeru „Bauernversammlung“, tako sem čital na lepah; kdo bo prišel, ne vemo, dobro bi bilo, da bi Kmečka zveza napravila enkrat kakšno zborovanje. Našega poslanca bi radi videli enkrat.

m Sv. Martin pri Vurbergu. Tudi pri nas se spominjajo stari vojaki, veteranci, cesarsko-jubilejne slavnosti ter bodo imeli prihodnjo nedeljo, dne 23. t. m. ob pol 10. uri sv. mašo; zbrali se bodo ob pol 9. ur. v Spodnjem Dupleku pri Kapeli, ter bodo pod zastavo korakali k službi božji; nato se vrši po večernicah na vrtu gostilničarja Pessel koncert in prosta zabava; pri koncertu delujejo domači tamburaši. Vstopnina prosta. Na obilni obisk vabi tamb. zbor.

m Slovenska Bistrica. V nedeljo, dne 16. avg. smo si ustanovili Mladeniško zvezo za slovenjebistriško župnijo. Slovenjebistričanov nas je bilo 30 fantov, prišli so pa tudi iz sosednih župnij. Mladenič Jožef Cvahte nas je prijavil prisrčno pozdravil. Nato smo volili odbor. Za predsednika je bil izvoljen Jožef Cvahte, za podpredsednika F. Žolgar, za tajnika A. Vošinek, za blagajnika M. Kostaj. Govorilo je več mladeničev o mladeniški organizaciji.

m Sentjanž na Drav. polju. Z loparjem po kaplanu. Duhoviti in veleni dopisnik Narodnega Lista v štev. 32, ki podaja iz obilnih svojih duševnih zakladov krasne proizvode tudi ptujskemu Stajercu, Novemu Slovenskemu Stajercu, in baje tudi ljubeznjivi tetki Domovini, je tokrat mahnil močno s svojim loparjem po gospodu kaplanu, pa ni ga zadel, ker duhovni očče še nosi glavo po koncu. Ta šmentani lopar išče dopisnika, zato pa le po kaplanu, on je najbližje. Pa gospod kaplan in dopisnik Slovenskega Gospodarja se ne bojita loparja. Jaz še vedno trdim, da se za pododbor S. K. Z. samo tri učiteljeve roke niso vzdignile in ne več. Na stotine priči to potrdi. Trdim, da je to dobro znamenje za Kmečko zvezo, in sem celo srečen, da kmetje in delavci tako samostojno nastopajo brez liberalnih učiteljev. Nam je že davno znano, da so liberalni učitelji nasprotni kmečkemu stanu, zato pa v našem taboru nimajo prostora. In vedno se še obrečuje na cerkveno opravilo. O ti ubožec, na duhu, tebi je pač vse eno, je cerkveno opravilo ob 1/3, ali 1/4, ker ti še tam itak ne znaješ. V prihodnji številki tega lista ti hočem pojasniti, ako sam ne veš, kako je nastal tibi skajen blagoslov. Mi tudi mislimo, da si ti za nas tukaj, ne mi ga tebe. Torej drži se svojega stanovskega poklica, in pusti kmečki in duhovski stan pri miru, saj si posebno pri zadnjih veliko dobrot užival in za hvaležnost pa z loparjem udrihaš. Na tak način paž ne boš za liberalno stranko ničesar dosegel. Bodi prepričan, da se tukaj ne bojimo tvojega loparja in tovarišev liberalcev. Pomilujem g. Lešnika, učitelja na Vuzenici, da ga je moj dopis v Slovenskem Gospodarju tako dregnil, da je z zobmi zaškrtal. Nečem se z njim ukvarjati, akoravno me imenuje nesramnega lažnjivca, pa, ako hoče, podava si dokaze. Pozivlje me, naj stopim z imenom v javnost. Moja častna beseda je, da pridem z imenom v javnost, če tisto stori nasprotni dopisnik. Dotlej pa imenujem tudi jaz dopisnika Narodnega laži-liberalnega Lista nesramnega lažnjivca. Kmečki stan na plan — liberalni učitelji pa na stran.

m Makole. Jubilejno slavnost je izvenredno lepo obhajalo katoliško slov. izobraževalno društvo. Vključ nasilnemu deževju zbralo se je na stotine ljudstva. Videti je bilo gostov iz daljnih-krajev in iz sosednih župnij. Posebno gre čast našim vrlim sosedom iz Studenice in iz Laporja. Hvala vam, dragi sosedje, povrnemo vam poset ob prvi priliki. Hvala tudi domačinom, ki so tako prijazno in ljubeznjivo sprejeli dobro došle goste ter se tako prijateljsko vedli z njimi celi čas in jim pokazali, kako močno napreduje po organizaciji uljudnost in samozavest izobraženih mladine. V najlepšem redu se je vršila slavnost, kar pričajo visoki gostje iz grajsčine Stattenberg, kateri so posebno izražali svoje zanimanje in zadovoljnost s prijaznimi prireditvami pri nastopu domačega mešanega pevskega zbora v kmečkih oblekah! Predstave diletantnih iger, sv. Neže, „Kukavice, modre ptice“ in „Čevljarh“ so se krasno obnesle. Gledalci so poslušali z velikim zanimanjem. Res, čudili smo se, da se zamore kmečka mladina naučiti toliko spretnosti.

m Makole. V občo željo gostov na zadnji slovesnosti priredi „Kmečka združba“ v Makolah s pomočjo „Izobraževalnega društva“ še vdrugič veselico, pri kateri bo igrala domača godba mladeničev, pel polnoštevilni mešani pevski zbor in se bodo ponovile diletantne igre. Veselica bo torej v nedeljo, dne 23. avgusta ob pol 4. uri popoldne v prostorih vulgo Georgovih. Kdor ni bil zadnjič pri slovesnosti, naj blagovoli pohiteti v Makole v nedeljo in pričal se bo o resničnosti dopisa iz Makol.

m Sv. Peter pod Mariborom. V „Našem Domu“ naznanjena veselica se ne bo vršila 30. t. m., ampak se preloži na poznejši čas.

m Mladeniški shod. Meseca septembra se bo vršil v slovenjebistriškem okraju velik mladeniški shod. Mladeniči, na delo!

m Sv. Lenart v Slov. goricah. Dne 30. avg. t. l. priredi podružnica čebelarstva društva za okraj Sv. Lenart v dvorani g. A. Arnusa po večernicah čebelarški shod. Predaval bo čebelarški potovadni učitelj g. Jan. Juvančič. Po shodu priredi „Katoliš. bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Lenartu“ prosto zabavo s petjem, deklamacijami ter z govorom o sinu Slovenskih goric, dr. Jožetu Mursecu. Ker je vstop prost, je pričakovati obilnega obiska.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Na tukajšnji c. kr. sodnji obesila se je dne 17. avgusta bela zastava. Te se je letos že drugič zgodilo.

m Sv. Andraž v Slov. gor. Pri streljanju povodom cesarske slavnosti dne 18. t. m. je pri basanju možnarjev Anton Salomon ravnal tako neprevidno, da mu je šel cel strel v trebuh, katerega mu je tako razmesaril, da so mu izstopila čreva. Nesrečnež je kmalu izdahnul.

m Bralno društvo pri sv. Lovrencu nad Mariborom priredi dne 30. avgusta jubilejno slavnost v proslavo 60letnega vladanja Nj. vel. svetlega cesarja v vrtu gosp. Skaceja.

Ptujski okraj.

p Vurberg pri Ptuj. Dne 3. avgusta smo imeli po večernicah vrtni koncert pri g. Tomažu Golob. Nastopil je smartinski tamburaški zbor. Ljudstvo se je udeležilo v obilnem številu. Veselo je bilo poslušati naše slovenske fante, ki so veselo prepevali narodne pesmi. Priporočale so se vžigalice „V prid obmejnemu Slovincem“ in geslo „Svoji k svojim.“ Mladeniško gibanje naj zanese narodno misel v sleherno slovensko hišo.

p „Stajerc“ in resnica. Kakor znano, ima Stajerc resnico vedno na jeziku, ali bolje na papirju; pa res samo na papirju. Dokaz 1. V zadnji svoji številki, od dne 9. avgusta je moral resnicoljubni Linhart preklicati celi podlistek, tri velike kolone! Kaj pa je bilo v tem podlistku? Linhart je pisal o nekem gornještajerskem župniku, kako je ta priproste ljudi ob letošnji suši goljufal in sieparil in iz stiske ljudi si delal dobičke; sedaj je pa moral Linhart zapisati, da vse to ni res, ali po domače: „Stajerc“ se je debelo zlagal in obrekoval. Glejte, tako „Stajerc“ ljubi resnico. Dokaz 2. „Stajerc“ sično ljubi katoliško cerkev in se zelo zanima za kat. duhovnike. Zato pa udriha po veri in cerkvi in vsaki njeni napravi in sploh po vsem, kar je s cerkvijo le količkaj v zvezi. V isti številki, od 9. avgusta, kiče državno pomoč zoper navado streljanja ob cerkvenih slovesnostih. Da je ptujski občinski svet zadnjič, dne 2. avgusta ob priliki jubilejne slavnosti nemškega veteranskega društva dal streljati, to seveda ni nič hudega; samo pri cerkvenih slovesnostih streljanje, je grozovita nesreča in hudobija. Tako ljubi „Stajerc“ resnico in katoliško cerkev! — Bomo še nadalje zasledovali „Stajercove“ ljubezenske dokaze!

p Sv. Bolfank v Slov. gor. V noči od 7. na 8. avgusta so dosedaj še neznani zlikovci vlomili skozi okno v trgovino g. Čučka ter odnesli za 80 K denarja, za 500 K pa različnega manufakturnega blaga. Orožništvo že zasleduje zločince, a dosedaj še brez uspeha. — Precej mladencev že nosi tu mladeniške znake, a jako mnogo jih je, kojih prsa ne diči krasni S. M.-znak. Mladeniči, na noge, in pridno naročajte in nosite nove znake.

p Sv. Barbara v Halozah. Neka nedoslednost naših naprednjakov se kaže v tem, da so kljub agitaciji takozvanih naprednih časnikov agitirali letos za berno tistemu orglavcu, ki lani se stanovanja ni dobil od njih, ampak v dežju in blatu hodil opravljat cerkveno službo, letos, ko ni več pri nas v službi, pa mu ponujajo zbirco. S čim se jim je nekako tako prikupil, ali so sami tako klerikalni? Prej so vendar napravili zapisnik zoper njega, podpisali se niso obledeli in že so spremenili taktiko! Prav tako, usmiljenje je lepa čednost, imejmo jo do vseh, tudi do sovražnikov bodimo prizanesljivi in ljudje se ne bodo mogli načuditi tolikemu velikodušju! Prav je, da ste nehali škropiti z gnojnico krog sebe, mir je prijeten nam in vam! Naj ostanejo ostri bojni načrti celjskega generalštaba zgolj na papirju, in dobro se bomo imeli — do jesenskih volitev!

p Stopree. V torek 11. avgusta zvečer ob 7. uri začelo je greti pri Matevžu Kodrič, p. d. Lončarju v Grdini. Zgorela je hiša in vsa gospodarska poslopja, vsa obleka, pohištvo in ves živež; le živino so otili. Škode je 4000 K. Zavarovano je bilo pri banki Slaviji za 1200 K.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na predlog g. Ivana Trauna, trgovca na Ptujski gori so darovali sorodniki, zbrani v hiši g. župana, našemu bralnemu društvu 13 kron 30 vin., za kar se odbor vsem darovalcem, posebno pa vrlemu gospodu Traunu iskreno zahvaljuje.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Tukajšnji požarni brambi so darovali gostje, zbrani v veseli družbi pri g. Napast po g. Francu Traumu 7 kron 40 vin., za kar jim izreka v imenu društva zahvalo Jožef Planinšek, t. č. načelnik.

p Rogatec. Naš okrajni zastop je sprejel predlog, da se učiteljem zvišajo plače.

p Bralno društvo pri Sv. Miklavžu pri Ormožu priredi dne 30. avgusta 1908 koncert s tamburanjem in petjem v prostorih in vrtu g. Antona Golenko. Začetek ob 3. uri popoldan. K obilni udeležbi Vas uljudno vabi odbor.

1 Št. Jurij ob Ščavelci. Valed nepričakovanih ovir smo morali veselico našega Bralnega društva preložiti na 27. septembra.

Slovenjgraški okraj.

s Slovenjgradec. Veselica, ki se je v nedeljo vršila v prostorih narodnega doma v Slovenjgradcu, je v kljub deževja še precej vspela. Kakor dragocen biser se pri tej priložnosti lesketa izvanredna požrtvovalnost gospe Blažonove in gospoje Judničevih od Sv. Vida, ki ni samo posnemanja, ampak naravnost občudovanja vredna.

s Soštanj. Z ozirom na pisanje celjskih listov se nam je vposlala ta-le: Izjava. Podpisana izjavljata drage volje, da, ko sta prišla dne 6. julija t. l. k. č. g. Ivanu Govedič, prosit ga blagohotne podpore za, snujočo se požarno brambo, g. župnik niti najrahljeje ni namignil s kako besedico, naj bi bil poveljni jezik nemški, pod tem pogojem prispeva 50 K. Nasprotno, ko se je govorilo, da bo poveljni jezik slovenski, je gospod župnik izrecno dostavil: „Seveda, saj ne more drugače biti“, je vstal, šel v drugo sobo ter nam prinesel 50 K, za kateri velikodušni dar se sva dostojno zahvalila. Toliko resnici na ljubo. Družmarje, 10. avg. 1908. J. Dvornik, načelnik; Josip Rotnik.

s Zavodnje. Kako se naše ljudstvo zanima za napredek v gospodarstvu, pokazal je zopet podučni shod na Veliko Gospolnico, na katerem je g. Goričan predaval o sadjarstvu. Mnogoštevilno zbranim kmetovalcem, celo daleč iz sosednjih župnij so prišli, je poljudno razlagal o narejanju sadnega mošta, potem o sadjarstvu in vsodbujanju pridelnemu zasajevanju in gojenju sadnega drevja. Ob koncu se je, naradilo mnogo sadežev iz deželne drevesnice in sicer tistih vrst, katere je gospod potovalni učitelj spoznal za primerne za ta že precej visoki kraj, ki se bodo sadili v jeseni. Tako je prav. Samo roke križem držati in tožiti čez slabe čase, ne pomaga nič. Čase si zboljšujemo tudi sami!

Konjiški okraj.

k Konjice. Kmečka posojilnica in hranilnica je imela v prvem četrtletju svojega poslovanja 161.011 K prometa. Nespametna želja nasprotnikov se tedaj ne bo uresničila. Hvalevredno je zlasti, da se tudi člani nadzorstva prav z veseljem zanimajo za njen razvoj. Vendar pa pogrešamo še mnogih, ki bi lahko pristopili kot člani, in mnogih, ki bi lahko svoj prihranjen denar drugje vzdignili in vložili pri svoji kmečki hranilnici. Kmetje, zavedajmo se svojih dolžnosti, podpirajmo vsi le kmečko hranilnico, dobiček bo naš in nihče nam nič ne more. Ugodnosti pri naši kmečki hranilnici so pa itak večje, kakor pri vsaki drugi v Konjicah, bodisi za vloge ali za posojila.

Celjski okraj.

c Celje. Na Ostrožnem je umrla posestnica Marija Oevirk, mati 14 otrok. Bila je 51 let omožena in 7 let vdova. Vse svoje otroke je vzgojila v krščanskem duhu in jih postavila na trdna tla. Za njo žaluje še 9 živih otrok in kakih 50 Oevirkovičev. — Lahka, zemljica blagi materi.

c Celje. Razmere na naših poštah se še ne mislijo zboljšati. Ni dosti, da imamo nastavljene samo nemške uradnike, ki razumejo slovensčine malo ali skoraj nič, ti uradniki in uradnice so poleg tega tudi strastno zagrizeni nasprotniki vsake slovensčine, ne tako slovenskega kruha. Skoraj vsako slovensko brzojavko skvarijo in popačijo ali nalašč ali pa so nezmožni za kak brzojavni urad. Slovenski listi dan na dan prinašajo take brzojavne skvarjene slovenske stavke. Tako je napravila celjska uradnica zadnjič iz „Celjsko katoliško narodno dijaštvo pošilja pozdrav“. „Belsko katoliško narodno društvo Vas iskreno pozdravlja.“ To očito kaže, da je dotična nezmožna za svoj posol. Opozarjamo poslance, da si take stvari notirajo in o priložnosti porabijo.

c Celje. Celjski nemški list Deutsche Wacht vzdržujejo nemški celjski trgovci in gostilničarji, ki so popolnoma odvisni od slovenskih odjemalcev. Vkljub temu si drzne ta nesramen list, na nezaslišan način smešiti pobožno slovensko ljudstvo, ki se je udeležilo letošnjih cerkvenih slovesnosti ob poročnikih. Opisuje naše ljudstvo kot najbolj zane-marjeno, zavrženo in neomikano. Prepričani smo, da bodo celjski nemški trgovci in gostilničarji za to dobili primeren odgovor!

c Braslovce. V ponedeljek, dne 10. t. m. se je poročil gospod J. Berliš, posestnik in krojaški mojster v Velenju z gospodično Fani Muhovic. Bilo sredno!

c Nazarje. Mladeniški shod dne 30. avgusta obeta biti veličasten. Mladeniči od blizu in daleč se že veselijo in pridno agitirajo. Tako je prav. Dan 30. avgusta je vaš praznik in zato ta vaš praznik obhajajte kakor mogoče slovesno. Na shodu se bo

govorilo tudi o telovadbi in o alkoholizmu. Mladeniči, agitirajte!

c St. Jungert pri Celju. V št. 31. Slov. Gospodarja je nek dopisnik nekoliko podrezal naše SL. kat. km. izobraževalno društvo z opombo, da naj bi se društvo preselilo k fari, kar je imel z ozirom na boljši razvoj društva tudi prav; samo ko bi tudi po drugih okoliščinah oz. vaseh naše župnije bilo kaj zanimanja za društvo. Znano je, da se je naše društvo pred nekoliko leti že bilo preselilo s Podgore k fari v šolske prostore z namenom, da bi se bilo razširilo po celi župniji. Ker se pa, razven par izjem, ni oglasilo nič udov, je odbor sklenil, da se prestavi sedež društva nazaj v Podgore (Sv. Jungert). Iz te okolice je namreč največ udov. Če pa bi se oglasilo zadostno število udov iz drugih okolice, potem se lahko po sklepu odbora društvo spet preseli, sicer pa ne.

c Iz Gornje Ponikve. Danes dne 16. avgusta so slavili naši mladenci svoje slavje. Zbralo se jih je okoli 40, skoraj vsi iz domače župnije v sobi „Bralnega in pevskega društva“, da ustanove svoj „Mladeniški odsek“. V imenu predsednika M. Jezernika jih je pozdravil g. organist Pečnik in se jim zahvalil za tako obilno udeležbo. Želi, naj bi prišli vsakokrat v tako obilnem številu, kadar bi se jih vabilo. Nato razjasni domači gospod bogoslovec M. Vrzelač pomen in potrebo organizacije. Tovariš Aršek nadaljuje: vse se organizira, da si pomaga do boljše bodočnosti, kmetje v kmečki zvezi, učitelstvo v narodni stranki, židje v kartelih, delavci pod praporom socijalne demokracije ali krščanskega socializma, le kmečki mladenci so se zapuščeni. Za to se je letos ustanovila „Mladeniška zveza“, ki ima namen združiti vse slovenske mladence, da se z združenimi močmi izobražujejo, si pomagajo do boljše bodočnosti in skupno branijo svojo domovino, sveto vero in materin jezik. Tej zvezi načeljuje mladenci Žebot iz St. Ilje ob nemški meji. Glavni odbor je v Mariboru. Ustanovili se bodo pa tudi okrajni pododbori in takrat bo dolžnost vsakega izmed nas, da pristopi k tej zvezi. Njen znak je ščit z zelenim križem na slovenski trobojnici in črki M. S. Ta znak bo tudi obenem tudi znak našega kluba. Pravega slovenskega mladence ni sram javno in znamenju kazati, da je Slovenec in sicer veren Slovenec, ki je pripravljen vedno ščititi ti dve svetlini, ki mu jih je izročila mati, že v zibelki, sv. vero in svoj jezik. Za predsednika so si izvolili vrlega mladence Lovrenca Kos, ki si bo vedno prizadeval, da klub ne bo zaspal. Imel bo vsak mesec svoje seje s kakšnim predavanjem. Pri klubu je nad trideset domačih fantov. Pristopilo je sedemnajst novih. Društven znak jih je naročilo blizu pešinskega obzidja, Obljubila je večina, da se bodo udeležili shoda „Mladeniške zveze“, ki bo 30. avgusta za domači okraj. V avgustu in septembru bo napravilo naše društvo vsako nedeljo in praznik, kakšno predavanje. Med drugim nas obišče gospod Vlado Pušenjak 8. septembra. Mladeniči, s skupnimi močmi naprej do boljše bodočnosti!

c Sladkagora. Dekliški shod na Sladkagori, dne 9. avgusta je bil silno vesel. Nad 1500 deklet iz Marijine družbe in drugih deklet je prišlo k sladkogorski Mariji na božjo pot, da bi našle pri njej pomoč in varstvo. Ko so prišla dekleta v procesijah, šla so jim domača dekleta v belih oblekah nasproti. Ob 10. uri je bila krasna pridiga in potem slovesna sv. maša. Med sv. mašo je bilo skupno sv. obhajilo za dekleta. Prekrasno so popevali novi sladkogorski pevci in pevke. Za to si je prizadevala najbolj gospodična Ljudmila Kpkljč, ne pa učiteljica g. Angela Jaklič, kakor se je zadnjič po pomoti napačno poročalo, ki ni v Marijini družbi. Gospodični Kpkljč pa izrekamo Marijine hčerke zahvalo za njen dosedanjji trud in jo lepo prosimo, naj še bo znanaprej naša sestra. — Več sladkogorskih deklet.

c Laški trg. Dne 2. t. m. se je vršil občni zbor tukajšnje hranilnice in posojilnice. O stanju hranilnice in posojilnice je poročal gosp. nadrevizor Vladimir Pušenjak, ki je isto ravnanje natanko revidiral, in iz poročila se vidi, da zadruga lepo napreduje. Znanaprej pa še bo seveda bolj napredovala, ker ji je odvzet dolg, katerega ji je bilo naložilo propadlo konzumno društvo. Sklenili so je tudi, pomnožiti odbor, ki se je tako-le sestavil: Č. g. Franc Časl, načelnik, Ignac Sajtl, Miha Gunzek, Jožef Kolarič, Jožef Sluga, Andrej Rebozu, Krajnc Jurij, Alojz Sipek, Martin Zveplar, Ferdinand Tropej, Ferdinand Rozman, odborniki. Končno se je govoril g. Vladimir Pušenjak o kmečkem vprašanju, dasi ravno precej na dolgo, pa so ga zborovalci vendar z zanimanjem poslušali.

c Ministrski predsednik baron Beck je daroval požarni brambi in tamburaškemu klubu v Gotovljah vsakemu po 50 kron.

c Iz Gotovelj. Ministrski predsednik baron Beck mudi se sedaj na tukajšnjem svojem gradu Plevna, ker ima baje 14 dnevni dopust. Takaj biva sedaj večinoma svojo visokorodno obitelji, kjer se praznuje 80letnica rojstva njegove visokorodne matere vdove Heziliie pl. Beck, roj. 13. avgusta 1828. Ministrski predsednik, kakor tudi vsa njegova rodbina rada prav domače obneje s tukajšnjim občinstvom iz okolice Sv. Jederti, Gotovelj in Loznice. Za mnogo obžnejših rodbin prav očetovsko skrbi, ter jih bogato obdaruje in obiskeje na njih domu. Ob priliki je prej imenovane 80letnice pa so hoteli vsem okoličanom prirediti posebno veselje. Povabili so vse občane iz okolice Gotovelj

in Ložnice, požarno brambo, pevce in tamburaše iz Gotovelj in vsem priredili lepo ljudsko veselico ter vse bogato pogostili. Ministrski predsednik je z vso rodbino prišel prihajajočim vablencem nasproti vsakega posebej roko stiskajoč pozdravil in se kakor ljubeznivi sosed z vsemi razgovarjal, če ravno je imel istočasno obisk več druge visoke gospode. Posebno so se vsi zanimali za domačo gotoveljsko požarno brambo, pevce in tamburaše je opetovano prosil godbe in petja, posebno narodnih slovenskih pesmi. V mraku priredila se je 80letni jubilejntini podoknica. Pred velikim vshodnjim balkonom postavila sta se dva visoka maza in vmes iz lampijonov in vencev velika 80. V polukrog se je vstopila v ozadju požarna bramba s pisanimi lampijoni, v sredini pa pevci in tamburaši. Mično peje in ljubko tamburanje zvalilo je zopet visoko gospodo in jubilejntino na balkon. — V tem povzame gospod nadučitelj France Brinar besedo, pozdravi v imenu vseh najpoprej ministrskega predsednika in vso njegovo rodbino, izrazi posebno veselje, da ima veliko čast in veselje, ga imeti v svoji sredi in prosi, naj nam ostane vedno tako naklonjen. Ministrski predsednik se za pozdrav in udanostni nagovor pristrčno zahvali in zagotavlja, da ga je njegovo 23letno tukajšnje bivanje nekako navezalo na svoje bližnje tukajšnje sosedo in posebno povdarja, da se hoče tu iz svojega visokega mesta vedno blagohotno spominjati občanov iz Gotovelj in Ložnice. Posestnik Jakob Hropot je potem častital z izbranimi besedami pričenjoč visokorodni materi jubilejntini k njenemu jubileju. Zahvalila se je deloma sama, deloma eksceleucia ministrski predsednik. Sledili so še razni nagovori, tudi na malega 2letnega naslednika Maksa in vselej se je daleč na okrog razlegal urnebesni živijo. Gospod nadučitelj je sledil tudi nazdravil Nj. Velikanstva cesarju in vsa zbrana množica je stojala zapela cesarsko himno. Še pred ljudsko veselico prišli so častitali St. Paveljski pevci in godba pa so že pred našim prihodom odšli. Po naši podoknici došlo je tudi društvo „Edinost“ in požarna bramba iz Žalca s šoštanjsko godbo na čelu in mnogo občinstva z lampijoni v slovenskih barvah. Društvo „Edinost“ zapelo je tri lepe umetne mešane zборе. Med tem pa so nas grajski očarovali s prekrasnimi bojnimi raketi in drugim umetnim ogledom, da je ljudstvo kar vsklikalo začudenja. — Po odhodu Žalčanov prišel je gospod ministrski predsednik z visoko gospodo med nas in izrazil željo, naj še tamburaši zaigrajo in pevci zapoje narodne pesmi, potem pa želeč slovensko lahko noč razšli na svoj dom. Vsakemu udeležencu ostane ta večer gotovo v vednem spominu.

c **Brailce „Slov. Gosp.“** boče gotovo zanimalo dejstvo, da je eksceleucia ministrski predsednik kakor so tudi vsi člani njegove rodbine verni krestjani, ki se ne sramujejo svoje vere očito kazati in spolnjevati vestno svoje verske dolžnosti. V svojem gradu na Plevni pri Gotovljah imajo kapelo, imajo vedno tudi svojega duhovnika ter je vsa rodbina ne samo ob nedeljah ampak vsaki dan pri sv. maši.

c **Gotovlje.** Ministrski predsednik je bil baje sedaj tukaj na 14dnevem dopustu. Mislil bi kdo, da je med tem rešen vseh skrbi. Kaj še. Ob času njegovega tukajšnjega bivanja so bili pri žalskem poštnem uradu trije poštni uradniki vedno pri brzojavnem stroju do polnoči vsak večer. Poštni sel je po 5 — 10 krat na dan prenašal brzojavke in pisma s pošte na Plevno in nazaj. Brzojavke so baje večkrat obsegale več sto besed. — Takšen počitek pač ne more biti tako sladek.

c **Iz gornjegrajskega okraja.** Vsak prijatelj naših planin je bil od kraja vnet prijatelj Slovenskega planinskega društva — duhovnik kakor ne-duhovnik. A naši liberalci so se vedno držali načela, ki ga je eden izmed njih ob neki priliki izpovedal tako-le: „Farje potrebujemo pri društvu samo zato, da dobimo od njih denar.“ Da mora tako načelo roditi dober sad, je seveda jasno. — No, in zdaj, ko bi se naj vršila otvoritev in blagoslovljanje na sebi hvalevrednega in lepega čela: Frischaufove koč, so vsem priprave za cerkveno slavnost delali s preziranjem domačega župnika. Od tod pa tudi ta moralni fiasco prireditve! — Lepe sadove poganja setev naših liberalnih narodnih „buditeljev.“ Daleč naokoli se že govori o surovostih, ki jih je moral pretrpeti od razdvajanih, nahujskanih, ali pa tako ošabnih elementov blagi gospod župnik v bližnji Bočni. Pa to še ni dovolj. Zdaj so isti elementi začeli svojo liberalno oliko kazati nasproti delavni in marljivi učiteljici, ki pa se vsled svoje značajnosti ni mogla v vsem pokoriti liberalnim strahovladcem med stanovskimi tovariši in drugim. Celo na cesti, da, v lastnem stanovanju skozi okno jo baje napadajo. La tako naprej — vse v večjo čast našega okraja in za večjo prosveto naroda!

c **Loka pri Zidanem mostu.** Naši liberalni gospodje postajajo od dne do dne bolj nesramni. Vrhunec svoje surovosti so pokazali s pismom v Nar. Listu št. 30. dne 23. julija. Gospodje, roko na prsi! Izprašajte svojo vest, je-li pri vaši poštenosti vse v redu? Pometajte raje pred svojim pragom in videli bode, da delo ne bo zastoj. Vsekakor vam zna to več koristiti, kakor da vlačite na dan neznatne pogreške 14 letnega dečka, katere pokriva celo desetletje. Drugim očitate kriva pota; so-li vaša pota povsem pravilna? Vašo „Reiffeisnovko“ ste spravili v staro šolo, ne da bi bilo to pri kakih seji šolskega sveta kedaj dovoljeno, ali sploh predlagano. Sploh je dopis v Nar. Listu tako neotesan, da, ako ne bi mi od zanesljive strani vedeli, kdo je avtor, ne bi mogli misliti, da ima ta gospod za en pošten dopis tako malo zmožnosti. Izraz: „še moker za ušesi“ n. pr. je prvič otročji, drugič pa jako slabo odgovarja omiki. Tisto mazič pa lepo sami uporabljajte, pa pridenite še malo

soli, ker vam tiste, kakor vidimo, tudi manjka. Gospodje, heil-narodnjaki, v prihodnje malo več lojalnosti in značaja!

c **Nova Stifla pri Gornjem gradu.** Zlate maše preč. gospoda Franca Puntnerja, župnika v poklju pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah se je udeležilo tudi pravej Novoštifčanov in Gornjegradčanov. Imenovani gospod so bili poprej 18 let župnik v naši župniji in so posebno veliko storili v olepsavo župne cerkve in podružnic, kakor tudi v povzdigo tukajšnje božje poti. Občina Nova Stifla jih je že pred več leti v zahvalo za njihove zasluge imenovala za častnega občana. Dač Bog, da bi čakali še biserno sv. mašo. — Dne 2. avgusta je umrla tukaj 22 let stara mladenka, Marija Sovinšek, hči župana in gostilničarja Jakoba Sovinšek-a. Rajna je bila v življenju zmiraj tihega in mirnega značaja, v vzgled vsem dekletom. Kako je bila od vseh spoštovana, je pokazal zlasti njen pogreb. Na slotine ljudstva, med njimi 22 belo oblečenih deklet, jo je spremljalo na pokopališče. Pri odprtem grobu so ji g. župnik govorili ginljiv govor v slovo, za kar jim bodi na tem mestu izrečena od strani sorodnikov pristrčna zahvala.

Brežiški okraj.

b **Malikamen.** Pri nas so slive letos prav obilno obrodile. Tudi jabolka je dosti. Vinogradi obetajo dobro zarano trgatve. Ipavsko podnebje vlada letos pri nas. Češplje so večidel že zrele. Kupci, zglasite se brzo!

b **Planina.** Dne 11. m. m. delila se je sveta birma na Planini na Spod. Stajerskem. Ob tej priliki je bil trg Planina okrašen z drevesi, slavoloki, zastavami, narodnimi, deželnimi itd. Ali žujte in strmite: plapolala je tudi italijanska zastava na najvišjem mestu trga Planine, to je na starem gradu. Niže spodaj skozi eno okno pa cesarska, toda palica obrnjena popolnoma navzdol. Sedajni lastniki grada so doma v Ferari v Italiji, a tukajšnji oskrbnik Coletti je doma iz Benetk, in je nekdanji italijanski častnik. Kupili so posestvo pred enim letom in se nastanili, oziroma je stalno tukaj oskrbnik Coletti. Mislite si, gospod uradnik kak utis je napravila italijanska trobojnica na zavedne Slovence. Srce se mi je žalostilo, ko sem videl, kako županstvo trga Planine mirno gleda ves dan vibrati na najvišjem mestu italijansko trobojnico, ne da bi kaj ukrenilo zoper to. G. župan Schescherko, kaj praviš k temu? Zakaj nima trška inteligence poguma, da bi se vzdignila proti raznovrstnim, našemu narodu tujim mogotcem? Mi priprosti kmetje pa nimamo strahu in zato odločno protestiramo, da bi se na naših tleh šopirilo tujinstvo, naj si bo to nemškutarstvo ali pa druga narodnost.

b **Mladeniški shod** se vrši v nedeljo, dne 23. avgusta 1908 na Vidmu ob Savi na vrtu gostilne gosp. Podjedove. Dnevni red: 1. Ob pol 11. uri slovesna sv. maša, katero služi preč. gospod duhovnik svečevalec in dekan Henrik Verk. Pridigo za mladeniče ima vlč. gospod Jožef Potovšek, župnik v Artičah. 2. Obč. 3. Zborovanje; začetek ob 1. uri popoldne. Pozdrav. Govori č. gospod duhovni svet. in dekan H. Verk. Slavnostni govor: Fr. Zebot. Beseda mladeničem. Drž. poslanec dr. Benkovič. Pozdravi mladeničev iz raznih krajev. Posavski mladeniči, skrbite, da bo ta vaš shod veličasten. Vabimo tudi moške, žene in dekleta. Pridite v obilnem številu.

b **Artiče.** Premilosiljivi knez in škof so dne 9. avgusta t. l. pri nas posvetili tri nove zvonove za župno cerkev. Zvonovi so od firme Grassmayer Witten pri Inomostu.

Iz drugih slovanskih dežel.

† **C. kr. umetno-obrtna strokovna šola v Ljubljani.** (Konec.)

III. Na dnevni šoli za obdelovanje lesa: Za vzprejem v I. razred strokovnih oddelkov za stavbno in pohištveno mizarstvo, za lesno strugarstvo, za lesno rezbarstvo in za kiparstvo je potrebno, da je prosilec: 1. dosegel 14. leto svoje starosti ali da je bo doseglj še v teku dotičnega leta, v katerem je bil vzprejet, in 2. da je oddelke za šoloobvezne dečke lastnega ali drugega enako organiziranega zavoda, ali dva razreda obče rokodelske šole, ali III. razred meščanske šole, ali tri razrede srednje šole absolutno na najmanj zadostnim uspehom. (Pri učencih, ki prestopijo iz gimnazije, se neugodni redi iz latinskega in grškega jezika ne jemljejo v poštev.)

IV. Na dnevni šoli za umetno vezenje in čipkarstvo: Za vzprejem v I. razred mora prosilka dokazati, da je 1. dosegla 14. leto svoje dobe ali da je bo doseglj še v teku dotičnega leta, v katerem je bila vzprejeta, in 2. da ima ono znanje, ki tvori učni smoter 6. letnika obče ljudske šole. Izjemoma more ravnatelj vzprejeti tudi deklice, ki so spolnile šele 12. leto, a so krepkega telesnega razvoja in so zadostile sub 2 navedenim pogojem.

Šolsko leto se prične — ako niso za posamične oddelke določene izjeme — z dnem 16. septembra in konča dne 15. julija. Hospitantje smejo vstopiti tudi med šolskim letom, ako to prostor dopušča. Za domačine je pouk na vseh oddelkih brez-

plačen. Inozemci (redni kakor tudi izredni učenci, oziroma učenke) plačajo na leto 100 K šolnine. Redni učenci (učenke) dnevni sol dobe potrebne šolske knjige, pisalne in risarske potrebščine večinoma brezplačno pri ravnateljstvu šole. Za učence in učenke je v mestu mnogo stanovanj na razpolaganje. Za popolno oskrbo je plačati približno 20 do 40 K na mesec; stanovanje samo velja mesečno 4 do 8 K. V ljubljanski ljudski in dijaški kuhinji se dobi hrana za razmerno jako nizko ceno; vrh tega dovoljuje ta dobrodelni zavod učencem vsako leto tudi nekoliko prostih mark za kosilo in pa za večerjo.

Drobtinice.

d **Nov povod za ločitev zakona.** Georgia, država v Severni Ameriki, se bavi z vprašanjem, kako bi se moške moglo obvarovati pred pretkanostjo žensk. Pri zakonodajnem mestu se je vložil zakonski predlog, ki so ga po nad vse zanimivi debati odkazali posebnemu odseku. Taj zakonski predlog določa, da se kot neveljavne proglase vse poroke, ki so se dovršile, ker je žena moža ujela na zvit način s pomočjo lepotic. Taka lepota so: šminka, puder, dišava, ponarejeno zobovje, tuji lasje, fino perilo, podloge, prozorne nogavice, črevlji z visokimi petami, prozorne bluze in sploh vse, kar utegne žensko lepoto povišati.

Književnost.

§ **Za slavnost zlate maše sv. Očeta papeža Pija X.** je zložil Ign. Hladnik mogočno in res slovesno himno; izvaja jo ali mešan, ali moški zbor s spremeljavo orgelj ali pa orkestra. Himno prav toplo priporočamo, ker je lepa in pa ne pretežka. Partituri je cena 60 v, posamezni glas 10 v, instrumentalna partitura 2 K.

§ **„Iz življenja našega cesarja“** je naslov brošurici, ki jo je sestavil in izdal središki učitelj Anton Kosi. Ni to suhoparen životopis našega vladarja, tudi ne obširno popisovanje raznih vojsk, pač pa kitica zanimivih in mičnih dogodkov iz življenja presvetlega jubilarja. Pisatelj je uporabil v tem oziru vse viro, ki so mu bili na razpolago ter posnel iz njih samo to, kar v resnici zanima mladino. Cerna enema izvodu 24 vin., 50 izvodov stahje 9 kron, 100 izvodov 16 kron.

§ **Družinska Pratika** za prihodnje leto 1909. je ravnokar izšla in se dobi odslej nadalje v Ljubljani v „Katoliški Bukvarni“, „Prodajalni katol. tiskovnega društva“, dalje v trgovinah Ant. Krisper, Vaso Petričič in J. Kordik na drobno po 24 vin. izvod (pošta 10 vin. več), na debelo pa po 17 K 100 komadov. — Založništvo razpošlje „Družinsko Pratico“ brezplačno na ogled vsem našim društvom širom Slovenije, obenem pa jih naprosi, da seznaniijo z njo vse svoje člane. Ko bi je katero naše društvo ne prejelo, naj jo kratkim potem zahteva po dopisnici, naslovljeni na založništvo „Družinske Pratique“ v Ljubljani. — Na deželi se dobi naša „Pratika“ v vseh knjigarnah in trgovinah. Koder je še ni, naj jo naši somišljeniki odločno zahtevajo. Ako bi je pa vkljub temu doma ne mogli dobiti, naj jo po več skupaj naroče v Ljubljani. — Pri nakupu naj vsak izrečno zahteva „Družinsko Pratico“ s podobno sv. Družine in s krasnimi trobarvnimi slikami Lurške Matere božje, papeža in cesarja ter „Katoliške Bukvarne“. Edina ta „Pratika“ je prava naša „Pratika“, katera naj najde letos pri vsako slovensko hišo! Svoji k svojim!

§ **V Varaždinu** je izšla knjiga „Povest Medjimurja“. Cena ji je 2 K, po pošti 20 vin. več. Dobiva se samo pri dr. Magdiču v Varaždinu.

Letošnje romanje v Marijino Celje.

Z nekim strahom smo se podali na pot. Nebo ni bilo nič kaj prijazno. Pa kako se je sladko začel smejeti nebeski firmament, ko je zagledal trume pobožnih Slovencev izstopit na postaji Aussewiesen. Kaj pa nosite denar v nemško Marijino Celje, slišim nekoga praviti. Eden tistih je, ki bi radi sploh romanje odpravili, eden tistih je, katerim mrzi sploh vsak pojav pobožnosti. Naj si reče kdo kar hoče, v Marijino Celje vleče naše ljudi neko posebno zupanje. Saj pa je malokje tako, kakor v Marijinem Celju. Kako pobožno lahko tu moč! Kako zaupno lahko tu izprazniš svoje srce. Tu vidiš klečati imenitnega gospoda, solza mu blišči v očesu, tam imenitno gospo v svilnati obleki, globoki vzdih se izvija iz njenih prs. Tik poleg teh dveh pa zagledaš ubogega kmeta, ki si briše s svojo ruto solze iz oči, tam pa uboga ženo, ki rožlja z jagodami svojega velikega rožnega venca. Vsi narodi so zastopani vsako leto v Marijinem Celju, zakaj bi naj ravno manjkali Slovenci? Marijina božja pota so mednarodna.

V pondeljek, dne 10. avgusta ob 3. uri popoldne zaorijo naenkrat močni glasovi iz 400 slovenskih grl. „Sv. Marija, prosí za nas, sveta devic devica, prosí za nas, Mati usmiljena, usmili se ti nas, s svojim plaščem pokriva ti nas.“ tako doni proti nebeskemu svodu. Slovenci imajo svoj slovesen vhod v Marijino Celje. Ves trg je na nogah. Številni Dunajčani, letovičarji v Marijinem Celju, gledajo in po-

slušajo. Kdo so ti, vpraša eden drugega. Kako lepo pojejo! Mi smo pa tako ponosno korakali v cerkev. Slovencev ni treba biti sram, pravi nek mož tik mene. — V cerkvi je imel uvodni govor župnik Pankracij Podgorc. Že pri uvodnem govoru so se lesketale solze v očeh romarjev. Tako lepo je razložil propovednik štiri namene, zakaj smo prišli v Marijino Celje. Prišli smo moliti za sv. Očeta, prišli smo, da priporočamo našega vladarja Marijinemu varstvu, prišli smo obhajati Marijin jubilej, prišli smo, da svoje lastne potrebe in težave Mariji potožimo.

Po pridigi so šli vsi romarji svoje duše umivati, da se prihodnji dan pokažejo neomadeževani in čisti pred božjim Sinom in Njegovo Materjo. Umivali so se v krvi Kristusovi. In umili so se lepo, tako, da je Marija morala imeti veselje, ko smo se zvečer pred njenim oltarjem prikazali zaupno s svojimi duhovniki, da napravimo obhod okoli cerkve in zmolimo večerno molitev. In zopet je zadonela slovenska pesem Mariji na čast, priklopela je, iz čistih, umitih src in donea je gor do trona Matere božje. Ob vseh voglih pa so stali tržani, letovčarji in romarji ter nas občudovali. „Prosim“, s temi besedami stopi neka gospa k meni, „povejte mi, kdo so ti romarji!“ In ko sem ji povedal, rekla je: „Ta pesem prida pač iz srca, ta narod mora reš Marijo ljubiti.“ In solznat biser se prikaže v njenem lepem očesu. „Da“, ji rečem jaz na to, „moj narod je Marijin narod.“

In šli smo k počitku, kaj pravim, k počitku! Nismo mogli spati od samega navdušenja, od samega kopnenja. Že ob tretji uri zjutraj so hodili romarji okoli cerkve in čakali, da se odpre, da pohite zopet pred tron milosti polne kraljice. In zopet so peli Slovenci tako lepo, tako navdušeno, da so jih drugi romarji prosili, naj tudi pri njihovih mšah pojejo.

V torek se je oznanjevala izza lece trikrat beseda božja. Lepo se je skrbelo za Slovence. (Konec prihodnjic.)

Najnovejše novice.

Kmetijsko bralno društvo v Staremtrgu ima dne 23. avgusta po večernicah veselico v proslavo cesarjeve 60 letnice na vrtu gosp. Rud. Petriča. Vspored: 1. Slavnostni govor. 2. Cesarska pesem. 3. „Požigalčeva hči“, resna igra v petih dejanjih. 4. Narodna godba. 5. Prosta zabava. Vrli gostje dobro došli! Odbor.

Romanje v Brezje. Prišlo nam je veliko vprašanj, ali se bo še letos priredil skupen vlak na Brezje k Mariji Pomagaj. Odgovorjamo, da se sedaj vršijo pogajanja z železnično upravo. Če bodo imela dovoljen uspeh, se namenjavajo napraviti skupno romanje v prvi polovici septembra. Upamo, da nam bo prihodnji teden mogoče, dati določen odgovor.

Gasilno društvo v Cezanjevcih priredi v nedeljo, dne 23. avgusta tombolo v prostorih g. Ivan Slaviča na Kamensčaku. Začetek ob 3. uri, popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Peter pod Sv. Gorami. V nedeljo 30. avg. popoldne se vrši pri Sv. Petru zborovanje K. Z. Govorita gg. dr. Korošec in dr. Jančič. Kmetje, pridite.

Lištnica uredništva.

Radi pomanjkanja prostora smo odložili za prihodnjo številko: Sv. Jurij ob juž. žel., Celje, Rečica. Zusem: Preosebno. — Čadran: Brez podpisa v koš. — Sv. Vid pri Grobelnem: Taki slavošpevi gospodom pogosto niso ljubi. — Nova Stitja pri Gorjem gradu: Preosebno. Velika Nedelja: Preosebno in žaljivo. — Sv. Urban pri Ptuj: Brez podpisa v koš.

Vabilo. Posojilnica v Ormožu

vabi svoje zadruženike na

občni zbor,

kateri se bo vršil v soboto dne 29. avgusta 1908 v Ormožu.

Ormož, dne 14. avgusta 1908.

706

Načelnstvo.

Pojasnila o inseratih daje

upravištvo samo tistim, ki priložijo vprašanje znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 14. avgusta 1908.

Trat . 65 75 86 19 23
Line . 28 60 90 65 38

Išče se stanovanje za 1 dijaka pri krščanski narodni rodbini. Poaudbe na: Marija Ritonija v Poljčanah. 707

Proda se lepo posestvo. 10 oralov njiv in gozda vse skupaj. Veliko gospodarsko poslopje, 4 sobe, v hlevih je prostora za 20 glav živine in lep sadonosnik. Cena 9200 kron. Vpraša se pri Francu u Čerč na Bohovi, p. Hoče. 698

Gostilna dobro dočeta, prodaja tobaka brez konkurence, zganja, pol ure od žel. postaje, prav na lepem prostoru, zidano z opeko krito poslopje, 3 orale njiv, en travnik, se radi družinskih razmer prodaja. Kje, se izve pri Francu Jezovšek, žel. čuvaj, postaja Hoče pri Mariboru. 700

Vičar s 4 delavnimi močmi za obdelovanje 30 oralov velikega vinograda, zmožen žlahtnjenja in novega nasada, se išče. Vpraša se pri g. Fregl, upravitelj v Pramu. 697

Organisti pozor! Prodaj harmonium v prav dobrem stanju, s 6. spremeni, od trvdke J. Lenarčič, Vrhnika; star je še le 5 let ter prav malo rabljen; prodaj prav po nizki ceni, na ogled in na poskušnjo vedno na razpolago pri Anton Slabak, nekdanji organist pri Sv. Jederti, Laško. 701

Izvrstno dobro dočeta dostilna in trgovina z mešanim blagom, pol ure od Maribora v najlepšem kraju za izlet mestjanov, pri veliki cesti hiša je novozidana in z opeko krita, ima dve sobi za gostilno 1 kuhinjo, 1 sobo in čimnato: Prodajalnica, 2 kleti. Gospodarsko poslopje je zidano, z opeko krito, ima kuhinjo. Hlev za 6 glav goveje živine, 3 svinjaki, mlatilnica, magacin in kolarnica za voze in stelo in ledenica; k temu spada lep velik vrt, sadonosnik in travnik, njive in gozd, skupaj 10 oralov. Zraven spada vse gostilniško in trgovsko pohištvo in za gostilničarja, trgovca in mesarja prav primerno. Cena je 27000 K. Vknjiženih lahko ostane 10000 K. Več o tem pove Franc Podlipnik, Thesen 37, Maribor. 702

V najem se da ali prodaj pod prav ugodnimi pogoji popolnoma na novo urejen, dobro idec umetni mlin v Gor. Poljskavi. Mlin žene zelo močen potok. Pri mlinu je veliko skladišče, gospodarsko poslopje in nekaj zemljišča. Več se izve pri Karolu Novák-u, posestniku v Hočah pri Mariboru. 695

V zavodu šolskih sester v Celju se vsprejemajo učenke in študentke deklice na stanovanje in hrano; te imajo priložnost učiti se vsakovrstna ročna dela, hospitirati v otroškem vrtcu in vaditi se v gospodinjstvu. 694

Oproščenje.

Vsakomu človeku obojega spola, posvetnega ali duhovskega stanu prosim za odpustanje, ako sem ga kjerkoli skoz kakšno nepremišljeno besedico (direktno ali indirektno) razžalil na njegovi dnši ali posvetni časti.

Maribor, dne 17. avg. 1908.

699

A. Schmitt,
Franc-Jozefova cesta.

Kdo sprejme 15letnega češkega dečka za rabo pri delu v vinogradih ali v sadonosnikih? Naslov in pogoji naj se naznanijo uredništvu „Slov. Gosp.“ tekoma 14 dni pod šifro „Čeh“. 686

Lepo malo posestvo je na prodaj pri Sv. Roku-Rogatec. Obstojee iz hiše, hleva, kleti in ške-dnja. Dvorišče s sadjem. Lepa njiva, vrt vse na ravnini. Posebno prilijeno je za profesionaliste, katerih tukaj primanjkuje: čevljarje, mizarje, kamnarje in zidarje. Proda se takoj za 1700 K. Več pove Matevž Križanec, Terlično št. 13, p. Rogatec. 679

V trgu Šmarje pri Jelšah se iz proste roke prodaja hiša z vrtom, travnikom in njivo pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri Martin Debelak-u, posest. in župan pri Sv. Mohorju. Pošta Rogaška Slatina, Štajersko. 680

Priden učenec, poštenih boljših starišev, z dobrim šolskim spričevalom se sprejme pod ugodnimi pogoji v trgovino mešanega blaga pri g. Ferd. Herzogu v Ljutomeru. 684

Proda se, iz proste roke, pod zelo ugodnimi pogoji posestvo v Letuš-u, Savinjska dolina, obstojee iz novozidane hiše ob cesti z lepim sadnim vrtom, a pripadajočim gospodarskim poslopijem, devet njiv, troje travnikov, in dva lepo zaraščena gozda. V kuhinjo je napeljan vodovod, zraven ceste je tudi dober kamenolom. Oddaljeno je četrte ure od kolodvoru Rečica na Paki. Cena po dogovoru. Resni kupci naj se oglašijo pri posestniku Franc Goltnik-u istotam. 682

Dijake nižjih razredov sprejemem v celo oskrb. Srečko Pirc, nadučitelj v pok. Maribor Reiser-gasse 18. 688

Vsled odstopovanja v Ameriko prodam takoj harmonij amerikan-ske vrste za 120 K. Več po dogovoru. Iv. Kocin, Komen, Primorsko. 691

Mlada, zelo izurjena kuharica želi priti za oskrbnico na kakšno posestvo ali za samostojno kuharico k dobri hiši. Razume vsa dela in ima dobra spričevala. Poudrbe na upravištvo „Slov. Gosp.“. 692

Protin,

revmatizem, trganje po udih, celo najtrdovratnejšo bol odstrani hitro in gotovo samo iz rastlinskih snovi sestavljeno na znotraj uporabljajoče „Remmlovo protinovo in revmatično olje.“ Mazanje na hasne nič. Steklenica z navodilom uporabe 6 K. Veliko sijajnih zahvalnih pisem. Kem. Pharm. laboratorij Karl Remmel, Landshut 687, Bavarsko.

Lepo posestvo v dobrem stanju, 2 hiši s 4 stanovanji in gosp. poslopijem, vrt z brajdami, se po ceni prodaj. Gselman Stefan, Tezno št. 19. Maribor. 689

Na posestvo v Slavoniji in sicer v fino hišo se sprejme spretna kuharica ali pa gospodinja, ki zna jako dobro kuhati. — V pomoč je kuhinjska dekla. Pl. č. 36 K. — Poudrbe s spričevali in sliko na uredništvu „Slov. Gosp.“. 666

Kupim vinske sode, naj si bodo novi ali stari, samo dosti v dobrem stanju za pošiljanje vina po železnici. Sodi morajo biti iz hrastovega lesa, mera, 66 do 2000 l. Prodaj pa tudi še bela, rudača in črna vina, pristnost zjamčena. Cene prav nizke, po dogovoru. Se priporočam Josip Čotič, vinogradnik v Verhpoli, p. Vipava Kranjsko. 663

Proda se s štirimi stanovanji z vsemi potrebščinami, tudi kuhinja za pranje, svinjski hlevi in vrt; v hiši je tudi trgovina s koncesijo. Antonija Koletnik, Oberrothweinstrasse Nr. 36. Maribor. 661

Išče se učenec za zobotehniko. Kje, pove uredništvu. 659

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrte ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, 5 oralov njiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se prodaj skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Popraša se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrenca pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 268

Proda se hiša s štirimi sobami in tremi kuhinjami; zraven je tudi lep vrt in studenec; kuhinja za pranje in svinjski hlevi. — Cena 6800 K. — Vpraša se pri gospej Gselman, gostilna „Arbeitergruppe“ Novavas, Maribor. 662

Trgovski učenec z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovino A. Pinter v Slov. Bistrici. 660

Lepo posestvo v lepi rodovitni legi v Grušovi, fara Sv. Petra pri Mariboru okoli 10 oralov in sicer: 1 1/2 orala njiv, 2 1/4 orala gorice, polovica z lepim amerikancem nasajena, 2 orala lepoga sadonosnika, 1 oral pašnika ter čez 3 orale najlepšega gozda za tesarstvo in kurjavo, potem gospodarska hiša z lepo prešo in kletjo, ter viničarsko poslopje in hlev, vse v najboljšem stanju, se prodaj pod prav dobrimi pogoji zavoljo starosti. Na tanko se poizve pri lastniku Francu u Fras-u blizu cerkve Sv. Petra. 641

Enonadstropna hiša v mestu, zdrava lega, 4 stanovanja s 7 sobami, kuhinje, obednica in pri-tekline. Letni obrestni dohodek 1378*56 K, 8 let še prosta davka, se prodaj prostovoljno za 18.000 K. Vpraša se v Klostergasse 11, pri lastniku. 649

Radi preselitve se prodaj dobro dočeta oštarija z vrtom sadonosnikom in njivo. Vsega skupaj je okoli dva orala. Oštarija leži 1/2 ure od Maribora, 10 minut od žel. postaje in od ene velike tovarne, 10 minut od farne cerkve, v veliki občini; cena je 9600 K, 1800 K ostane vknjiženih. Več pove Anton Logarič pri Sv. Miklavžu, p. Hoče. K vprašanju se naj priloži znamka za odgovor. 670

Čevljarški učenec se sprejme pri g. Koren Anton, Mlinska ulica št. 7, Maribor. 671

Prodajalka v trgovini mješovitih robe dobro izurjena, slovenskega in nemškega jezika zmožna, dobi mesto v trgovini Jožef Rožič-a v Pregradi pri Rogatec. 677

Veliko posestvo pod imenom Jakob's hof se prodaj blizu cerkve Sv. Jakoba v Slov. gor. tik velike ceste. Posestvo se drži vse skupaj in meri blizu 90 oralov. Je dvoje veliko hišno in gospodarsko poslopje, ena vila, dvoje viničarsko poslopje, preša itd. Pričakuje se sadja, da se napravi 50 polovnjakov jabolčnice, 50 polovnjakov vina, do 30 vozov otave, potem koruza, krompir, ajda in vsa druga jesenska hrana. Nadalje je zrnje, pšenica, žito, oves, ječmen, veliko slame, 35 vozov sena, 20 glav goveje živine, 30 svinj in troje konj. Vse gospodarsko orodje stroji, posoda itd. Zivine se lahko hrani 50 glav goveje in 50 svinjske. Zemlja se razdeli v približno na 25 oralov travnikov, 85 njiv, 20 sadnih vrtov z pašnikom, 13 gozdov, 8 vinogradov, kateri so novo nasajeni. Proda se vse skupaj ali na kose, ker je več poslopij, da se zemlja lahko razdeli. Cena je 90.000 K, drugi pogoji se izvejo pri g. Anton Vrabl-u, trgovcu pri Sv. Križu blizu Ljutomera. 676

Štampilje

iz kavčuka, modele za predtiskarje, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 16. Vhod: Webergasse 5.

Solnčnike in dežnike, palice, taške, kovčke, in korbe za potovanje, vozičke za otroke, priporočaj

P. Kostič
v Celju. 175 (1)

Pozor,
kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posredilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjujejo prhljaj (lusine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončiča 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurisich, lekarnar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

V malo dneh izide v založništvu v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 6, krasno opremljena

Jubilejna Družinska Pratika za leto 1909.

Cena kot doslej 24 vinarjev izvod.

Letošnja „Pratika“ bo presegala po svoji krasni opremljeni vsebini vse dosedanje izdaje, ker bo imela poleg obilice poučnega in zabavnega berila z mnogimi slikami tudi štiri krasno izvršene slike v trobarvnem tisku: Lurške Matere božje, jubilarov papeža Pija X. in cesarja Franca Jožefa I. ter izložbo „Katoliške Bukvarne“ v Ljubljani. Katol. slov. ljudstvo! Ta jubilejna „Pratika“ je edina naša pratika! Sezite pridno po njej; naj jo pozna vsaka še tako oddaljena slovenska hiša! — Zahtevajte pri trgovcih „Družinsko Pratico“ in ne dajte si usiliti nobene druge!

Kupujte in priporočajte le našo pratiko!

Glavno zalogo imajo: „Katol. Bukvarna“, prodajalna „Katol. tiskovnega društva“ in nekateri večji trgovci v Ljubljani.

Cena za razprodajalce pri naročilu do 100 kom. 17 vin. izvod, nad 100 kom. pa po 16 vin. 25